

To darilo je obrastvo nashiga flaviga rojaka gosfoda F. Hladnika, vredno isflusheniga z. k. vódiya latinških fhol, ki ga je vmetna gospa Amá-
lija shlahtna Hermanstalova tako vshivo srfala, de ga bo vsak snanez na perve ozhi sposnal. In tako imamo podóbo mosha, od ktériga je teshko rasfoditi, zhe ga bolj ljubimo ali bolj zhaftimo. She zhes dolgo dolgo lét bo vefeli Krajnez vsakimu perpovedval, kteri bo museum obiskal, rekozh: To le je nash gosfod Hladnik! —

Kakor nam je is pravih uft snano, so Hladnikovi prijatli in snanzi dolgo zhasa nagovarjali ga, preden jim je dovoljil, obrasovati se; sakaj njemu, kterimu je bil zeli saklad sélifh odgernjen, je bila od njega dni le vijoliza nar bolj ljubesniva zvetliza; smiraj se je namrezh s veliko rasfodnostjo vedel, in floviti ga ni mikalo nikdar.

Ravno sato nam tudi ni mogozhe, tukaj nashim bravzam od njega kaj doverfheniga v roke podati, ampak le posamefne pergodke povedati, ktére bo gotovo vsaki rad bral, posébnó pa tudi sato, ki jih je prav veliko nashih bravzov tudi Hladnikovih uzhenzov bilo.

Rojen v Idriji 29. Šufhza 1773, je bogoflovje v Ljubljani konzhal, in v létu 1796 sa mafhnika posvezhovan bil. Od léta 1796 — 1814 je bil uzhenik némfhkih, latinških pa tud filosofških fhol v Ljubljani; per vsih teh flushbah se je prav vmetno obnafhal. Zelih 26 lét je bil vódiya latinških fhol. Velikih uzhenosti si je v mnogih ukih nabral in sadobil, zhefar je le en glas tistih, ki so bili njegovi tovarfhi in pogoftama krog njega. Med vsimi uzhenostmi mu je pa vender sélifharftvo (botanika) bilo ljuboflójve; nar bolj ga je obrajtal in zhislal, h kterimu se je od léta 1800 is zele mozhi obernal in s posébnim vefeljem podal. Obhodil jih je vezhidel vse kraje, grizhe, hribe in doline, in prav veliko si je persadeval posnati jih sélifha, ki na Krajnskim raftejo. Po velikim persadevanju se mu ni famo namerilo, mnoshizo sélifh snajditi, od ktérh ni bilo pred njim snano nikomur, de per naf raftejo; ampak je tudi druge rasodél, ki jih ni pred njim nihzhe posnal.

Po njegovi fkerbi in persadevanju se je sélifharfski vert perzhel, v kteriga je vezhidel vsih plemenov sélifh safadil, ki na Krajnskim klijejo, ako ravno takrat zeli ploskomer verta ni vezh meril ko 1352 □ feshnov. *) Hladnik je bil od léta 1810 — 1834 nar fkerbneji varh tega verta, ki she dolgo zhasa tudi v ptujih deshelah flovi, in gotovo saflushi de bi ga njegov naslednik gosf. z. k. uzhenih Dr. Biatzovfki in z. k. botanifhki vertnar gosf. A. Flajfhman tudi sa naprej s tako ljubesnijo ofkerbovala, kakor do sdaj.

V temu vertu je Hladnik veliko lét is gole ljubezni do uzhenosti bres vfiga plazhila sélifharftvo uzhil, in veliko uzhenzov svuril, kteri flovijo

ne famo v domazhiji, temuzh tudi v ptujih deshelah. Vifoko zhaften je bil od nar imenitnifhkih botanikarjev v domazhi in ptuji desheli, s ktérimi je vefkosi pifmene opravke in rasumne pogovore imel, in ktéri so ga tako v zhafti imeli, de so po njegovimu iménu nekaj sélifh kerftili. Blagodaril jih je she od njega dni tudi nash rajnki presvitli Zefar FRANZ I. take umne in pridne moshe po svojim saflushenju, ravno tako je tudi nashimu Hladniku poslavenja namenil, in mu je vlétu 1818 veliko slato sveltinjo sadovoljnofti podaril.

Szhafama so pa jele njegove ozhi jako pefhati in popufhati ga, tako, de je mogel v létu 1834 varftvo sélifharfskiga verta, in v letu 1836 pa vodftvo latinških fhol popufstiti. Ako so ga ravno she pred vezh létmi ozhi popufstili, prenafha netoshljiv to boshjo naklómbo kakor pravi kriftjan in mosh po boshji volji. Ne gre mu fhe sdaj od ljuboflójva in uzhenosti lozhiti se, ampak to, kar sam sfioriti ne more, tega mu ptuje sdrave ozhi nameftijo.

V létu 1836 je Hladnik z. k. Ljubljanskimu bukvishu 149 knigodélov v 306 sveskih in v 339 fofhitkih daroval. Te bukve so vezhidel sélifharfskiga namena in obseshka. V ravno tiftim létu je podaril tudi krajnskimu museumu svojo vefolno béro posufhenih sélifh, in v létu 1839 pa zhes nje spifani iménoflov, v kterimu so imena sélifh popifane, in kraji kjer na Krajnskim raftejo, imenovani. Pa le fhkoda, de ni ta iménoflójv natifnjen na svetlo prifhel, gotovo marfikdo bi si ga v svojim bukvishu imeti sheljil.

Ohrani nam pa Bog fhe dolgo zhasa mosha vedno sdraviga, de ga bodo njegovi rojaki med fabo fhe dolgo flavili in zhaftili!

Dr. Bleiweis.

Is Mengfha

V kmetijskih novizah 7. Svezhana prizhijozhiga léta 6. fhtevila na 24 strani v pervimu redu v fpodni verftizi, profimo, de bi se nameft: „f. Urh, f. Urban bralo; sato kir ni na f. Urha, temuzh na f. Urbana dan v Mengfhu fomenj.

V petek (9. Svezhána) na f. Polone dan je bil v Mengfhi prav velik fomenj, posébnó sa shivino prav jak; ako je lih poprejfšno nozh in fkoorej zeli fománji dan po malim fneshilo, jih je vender priderlo ljudi na fomenj, de se je vse terlo. Domazhi in ptujzi so se temuzhudili, kaj velja, de bodo szhafama Mengfshki fomnji vse druge v okolizi saterli. Blagá, ki so ga na fomenj prignali, je bila lepa mnoshiza, namrezh volóv in krav 1032, konj 370, in med temi veliko prav bersih in dragih, presfhizhev pa 140 glav.

Na noge Mengfhani! prihodnizh bomo gotovo fhe bolj obiskani, kir v nash sali kraj mladi in sfari prav radi hité, in pripravni na fomenj priti shelé.

Franz Dolenz.

Urno, kaj je noviga?

(Neki Anglijan), Clegg simenam, je snajdil, hlapone na shelesnih kolovosih ne vezh s vodno foparizo nabafati, ampak s famim srakam ali luftam. Na nekimu shelesnimu kolovosu v Irlandu so she to snajdbo poskufili in tudi drugej se she k temu pripravljajo. Zhe bodo to napravo poterdili, bo veliko derv in premoga perfshparanih. De pa fapa v sapertimu kotlu filno veliko mozh ima, vidi-mo per pufhkah, ktére so s fapo nabafene (Windbüchsen).

(Imenitno Maklinovo svéto pifmo) bo prihodnizh v Londonu na Angleskim v lotriji pro-

*) Zeli ploskomér botanifhkiga verta je potem, ko mu je lanjsko léto z. k. kmetijska drushba verli delesh od 662 □ feshnov rasprostiti ga odftopila, fadaj 1 oral in 414 □ feshnov velik. Od 1824. do lanjskiga léta je méril pa le 1352 □ feshnov, ne pa, kakor je gosf. H. Frajer v nekimu ptujim zhasopifu pifal le nekih 60 □ feshnov. — Réf prav slofmo se savseli, ki fmo to smoto v zhasopifu »Flora oder Regensburger botanische Zeitung«, leta 1829, v pervimu svesku na 11. strani bráli. Kaj so si nek le ptujzi mislili mogli, ki so bráli, de Ljubljanzhani kozhik svetá, ki je le okoli 60 □ feshnov velik, »botanifhki vert« imenujejo! Zhe je ta raslaga pa morebiti le pogreshik pri natifu, bi ga bil imel gosf. Frajer, pred ko je bilo mogozhe, popraviti, zhefar pa nevémo, de bi bil sfioril.